

Uluslararası Akademik Yönetim Bilimleri Dergisi

Uluslararası Akademik Yönetim Bilimleri Dergisi (<http://dergipark.gov.tr/yonbil>)
2019, Cilt 5, Sayı 7

Akademisyenlerin Rekreatif Faaliyetlere Katılımlarını Engelleyen Faktörlerin Belirlenmesi: Turizm Fakülteleri Örneği

Determination of the Factors That Impede Academicians' Participation in Recreational Activities: Tourism Faculties as an Example

Mustafa Cüneyt ŞAPCILAR¹
Figen KALKAN²
Ahmet BÜYÜKŞALVARCI³

Öz

Konya ilinde bulunan Selçuk Üniversitesi Turizm Fakültesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesi Turizm Fakültesi'nde görev yapan akademisyenlerin rekreatif faaliyetlere katılımlarını engelleyen faktörlerin belirlenmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında öncelikle ilgili yazın taraması yapılarak konuyla ilgili bilgilere yer verilmiştir. Katılımcı akademisyenlerin rekreatif faaliyetlere katılımlarını engelleyen faktörlerin tespit edilebilmesi için "boş zaman engelleri ölçeği" ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile birincil verilere ulaşılmıştır. Araştırmaya, Selçuk Üniversitesi Turizm Fakültesi'nden 17, Necmettin Erbakan Üniversitesi Turizm Fakültesi'nden ise 26 toplamda 43 akademisyen katılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda akademisyenlerin rekreatif faaliyetlere katılımlarını engelleyen faktörlerin; iş yoğunluğu, zaman eksikliği, ailevi sorumluluklar, ekonomik durum, enerji ve motivasyon eksikliği, ulaşım zorluğu ve tesis eksikliği alt boyutları olduğu tespit edilmiştir. **Anahtar Kelimeler:** Rekreatif Faaliyetler, Engelleyen Faktörler, Boş Zaman Engelleri.

Abstract

The aim of this study is to determine the factors that prevent academicians working at both of Selçuk University and Necmettin Erbakan University faculties of tourism from participating in recreational activities. Within the scope of the research, the most related literature has been examined. We have used "leisure barriers scale" and a semi-structured interview form to validate the primary data. A total of 43 academicians from Selçuk University and Necmettin Erbakan University have participated in a survey especially prepared for this study. As a result of the findings, the factors preventing the participation of academicians in recreational activities have been detected to be work intensity, family responsibilities, economic status, lack of time, energy, motivation, etc.

Keywords: Recreational Activities, Impeding Factors, Leisure Barriers.

İnsanoğlunun varoluşundan bu yana, doğası gereği çalışma veya bir uğraşa sahip olma kodları taşımasının yanında, çalışmama kodları da bulunmaktadır. Tembellik ya da çalışmama üzerine ilk tartışmaların yapıldığı Antik Yunan dönemlerinde aristokratlar, çalışmanın; kas gücüne dayalı olmasından ve insanları küçük düşürücü olduğunu

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Turizm Fakültesi, mustafacuneyt@gmail.com

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, figenkalkan2@gmail.com

³ Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Turizm Fakültesi, ahmetbuyuksalvarci@gmail.com

düşüncelerinden dolayı yalnızca özgür olmayanlar tarafından yapılmasını savunmakta ve çok çalışmanın insanı aşağılayacağını ve kişinin toplum tarafından dışlanmasına sebep olduğunu düşünmekteydiler. Bu bağlamda boş zaman olgusu için, insanlar varoluşlarından günümüze kadar mücadele etmiş ve yokluğunda eksikliğini hissettikleri bir olgu olmuştur (Gül, 2014: 1).

İnsanların hayatlarını planlamak, organize etmek veya organize edilmiş planlara uyum sağlamak için kullandıkları bir kavram olan zaman; kullanım açısından ele alındığında iki gruba ayrılmaktadır (Sevil, 2012: 4):

Tablo 1. Zamanın Kullanım Aşamaları

Çalışma Zamanı	Çalışma Dışı Zaman (Serbest Zaman)
<ul style="list-style-type: none">➤ İşe bağımlı zaman,➤ Çalışma saati dışında kalan ancak çalışma için hazırlık ve işe gidiş geliş sürelerini içeren zaman,➤ Uğraşılan işle veya ikinci işle ilgili normal mesai dışı yapılması gereken mesleki uğraşlar.	<ul style="list-style-type: none">➤ Varoluşla ilgili zaman<ul style="list-style-type: none">➤ Yemek➤ Uyku➤ Boş zaman (Leisure Time)<ul style="list-style-type: none">➤ Rekreasyon

Boş zaman kavramı ile ilgili birçok tanım yapılmıştır: Yaşamın gerekliliklerinin yerine getirilmesinden sonra artan kalan zaman (Karaküçük, 2008; akt: Karaçar ve Paslı, 2014: 30), kişinin özgürce kullanabileceği zaman dilimi (Broadhurst, 2001: 3), yaşam zorluklarının ve rutin görevlerinin dışında kalan ve bireyin kendi isteği doğrultusunda harcayabileceği zaman (Tezcan, 1982: 10; Kılbaş, 2001: 28), objektif açıdan “var olma ve çalışma zamanı dışında artan kalan zaman (residual time)” (Metin, Kesici ve Kodaş, 2013: 5026) olarak tanımlanmaktadır.

Goodale ve Witt’e (1980) göre, İngilizce’de “boş zaman” kelimesinin karşılığı olan “leisure” kelimesi, Latince’de ise “izin verilmiş olmak/özgür olmak” anlamlarına gelen “licere” kelimesinden türetilmiştir. Fransızca’daki “loisir” kelimesi “özgür zaman” anlamında kullanılırken, İngilizcedeki “leisure” kelimesi ile karşılık bularak “Özgürlük ve İzin” anlamlarında kullanılmaktadır (Karaçar ve Paslı, 2014: 30).

Boş zaman kavramı, rekreasyon kavramını da içine alan bir olgudur. Rekreasyon, boş zamanı olan insanların bu zaman dilimi içerisinde gerçekleştirdikleri etkinliklerdir. Kelly’e (1989) göre rekreasyon; özgür zaman dilimi içerisinde yapılan etkinliklerdir. Parker’a (1979) göre rekreasyon; “etkinliklere katılanlara mutluluk, tatmin, ruhsal denge ve dinginlik, karakter, rekabet etme gücü, özgürlük, fiziksel ve sosyal aktivite ve entelektüel bakış açısı kazandıran etkinliklerdir”. Dalay (2018: 5) rekreasyonu, boş zamandan daha dar bir kalıp ve eğlence fikrinden gelen bir yaklaşım olarak tanımlamıştır. Coleman ve Barries (2000), rekreasyon kelime anlamı olarak Latince “recreate” kelimesi ile aynı anlama gelmektedir. Kelime anlamı olarak; yenilenme, yeniden var olma anlamlarına gelen rekreasyon, Türkçede yaygın olarak boş zamanları değerlendirme anlamında kullanılmaktadır (Akt: Gültekin, 2018: 28).

Boş zaman olgusunun, Endüstri Devrimi ile başlayan ve 21.yüzyılda devam eden bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hızla artması, değişen yaşam şartlarında kolaylıklar sağlanması ve bireylerin çalışma saatlerinin azalması sonucunda daha çok öneminin arttığı görülmektedir. 19. yüzyıl başlarında çalışma saatleri 12-15 saat arasında iken artık günümüzde 8 saate indirgenmiştir. Bu günlük çalışma temposu ve diğer etkinliklerin bir rutine dönüşmesi, boş zaman etkinliklerini insan hayatının vazgeçilmezleri yapmaktadır. Bir yenilenme aracı olarak nitelendirilen boş zamanın bilinçli bir şekilde değerlendirilmesi ise fiziken, ruhen ve sosyolojik açıdan olumlu sonuçlar doğurmaktadır (Balcı, 2002).

Çalışma hayatı olan insanlar için boş zamanlarını etkili bir şekilde değerlendirmek oldukça önemlidir. Çalışma saatleri dışında kalan zamanlarda stres ve yorgunluklarını azaltmak isteyen bireyler, sosyal ve kişisel yaşamlarında daha mutlu, huzurlu ve başarılı olacağı düşünülmektedir. Günümüzde iş yaşamında veya akademik alanda başarılı olmak tek başına yeterli olmamakta; çalışan bireyin başarılı kabul edilebilmesi için hem iş yaşamında hem de sosyal hayatında başarılı olması ve özel hayatına yeterli zamanı ayırabilmesi gerekmektedir (Aydoğan ve Gündoğdu, 2006: 223).

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte artan boş zaman, aynı zamanda bu araştırmanın evren ve örneklemi oluşturan akademisyenler açısından da son derece önemlidir. Akademik çalışmalara paralel olarak, tüm gün çalışıp sonrasında ailesiyle ve/veya eviyle ilgilenen, boş zamanlarında gelişen ve değişen dünyaya uyum sağlamak adına bilgilerini güncelleyen ve kendisini geliştiren sosyal aktivitelere katılım sağlayan akademisyenler bulunmaktadır. Akademisyenlerin bu yoğun çalışma dönemlerinde kendilerine vakit ayırmak adına boş zaman etkinliklerine katılmaları motivasyon ve iş verimliliği açısından büyük katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Mana, 2018). Yapılan araştırmalar incelendiğinde akademisyenlerin uzun saatler boyunca çalıştıkları, yoğun çalışma tempolarından dolayı kişisel hayatına fazla zaman ayıramadıkları ve stres seviyeleri arttığı gözlenmiştir (Tel, 2007: 68). Bu nedenlerden dolayı iş doyumunun ve verimliliğin artması amacıyla akademisyenlerin rekreatif etkinliklere katılımları oldukça önem arz etmektedir.

Bu araştırmada da yoğun çalışma temposu olan akademisyenlerin boş zamanlarında rekreatif faaliyetlere katılımları ve katılımlarına engel olan faktörlerin tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

1. Boş Zaman ve Rekreatif

Bireyleri yoğun, rutin ve stresli iş hayatından uzaklaştırmak, genellikle dinlendirici ve motivasyonunu artırıcı bir özelliğe sahip olan rekreatif nitelikli boş zaman faaliyetleri ile gerçekleşmektedir (Tel ve Köksalan, 2008: 262). Weiss (2001: 395), rekreatif uygulamaların kişinin benlik ve sosyal algısını geliştirdiğini belirtmektedir. Yağmur ve İçigen'e (2016) göre rekreatif faaliyetler, sosyal bir varlık olan bireyin kendisi ile barışık, huzurlu, dışa dönük, aktif ve verimli olmasını sağlamaktadır. Müderrisoğlu, Aşikkutlu, Kalaycı, Salantur (2006: 15) ve Stebbins (2005: 351), rekreatif, bireyler için ruhsal ve bedensel yenilenme amacı taşıyan, Broadhurst (2001: 13), aynı zamanda bireyin sosyal, kültürel, fizyolojik ve ekonomik olanakları ile bağımlı boş zaman kullanımlarını içeren, yaş, cinsiyet, ekonomik durum ve sosyal konum gibi faktörler ile belirlenen eylemlerdir. Rekreatif; 21. yüzyılın meşgul ve stresli kişileri için bir motivasyon aracı olma özelliği

ile giderek bir gereklilik haline gelmektedir (Sabancı, 2016: 13). Ayrıca rekreatif faaliyetlerin Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi ile de ilgisi bulunmaktadır. Maslow, klinik deneyimlerinden yola çıkarak bireylerin başlıca ihtiyaçlarını beş grupta toplamıştır. Bunlar, *fizyolojik ihtiyaçlar*, *güvenlik ihtiyacı*, *sosyal ihtiyaçlar (sevgi ve bağlılık)*, *değer verilme ihtiyacı (sosyal saygınlık)* ve *kendini gerçekleştirme (estetik ve bilişsel) ihtiyacı* olarak sıralanmaktadır (Sevil, 2012: 12). Rekreatif faaliyetlere katılım, bireylerin gizli kalmış yeteneklerini ve yaratıcılıklarını ortaya çıkartarak Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinin en üst basamağını oluşturan "Kendini Gerçekleştirme" ihtiyacına katkı sağlamaktadır. Bireyler rekreasyon etkinliklerine katılarak, kendi potansiyellerinin farkına varmakta, yaratıcılıklarını kullanmakta ve geliştirmekte, dolayısıyla kendini gerçekleştirme ihtiyacını gidermektedirler. Birey için "ben oldum/doydum" hali mümkün olmamakta ve sürekli olarak kendini var ediş veya tekrar-yaratım (re-creation) ihtiyacı duymaktadır (Koçak ve Eryılmaz, 2018: 63).

1.1. Rekreatif Faaliyetlerin Sınıflandırılması

Rekreatif faaliyetlerin sınıflandırılmasında birçok unsur bulunmaktadır. Bunun nedeni rekreasyonel faaliyetlerinin çok yönlü olmasıdır. Genel olarak rekreasyon sınıflandırılmasında temel alınan kriterler bireylerin rekreasyon faaliyetlerine katılımına etki eden amaçları, istekleri ve zevkleridir. İlgili yazında rekreasyonel faaliyetlerin farklı sınıflandırılma yapısına sahip olduğu görülmektedir. Genel olarak rekreasyon faaliyetlerini "amaçlarına göre, çeşitli kriterlere göre, özel işlevleri dikkate alınarak belirli eylem ve durgunluk hallerine göre, kişinin etkinliğine göre" sınıflandırmak mümkündür (Has, 2016: 32-34; Metin vd., 2013: 5028; Sabancı, 2016: 9-10; Tolukan, 2010: 25).

1.2. Rekreatif Faaliyetlere Katılımın Avantajları ve Yararları

İnsanlar yaratılışları gereği sosyal varlıklardır ve diğer bireylerle etkileşim gereksinimi içerisinde. Bu gereksinimin temelinde kendi yetilerini ortaya koyarak doyum sağlamak ve değer kazanmak isteği bulunmaktadır. Birey yalnızken bireysel yetilerini göstermek anlamlı değildir ve bunun için bir topluluk içerisinde bunu gerçekleştirmek istemektedirler. Rekreatif faaliyetler bireylerin; kendileri ve toplumdaki diğer insanlar ile barışık, uyumlu ve dengeli bir yapıya ulaşmasını kolaylaştırmaktadır (Yağmur ve İçigen, 2016: 227). Toplumdaki bireylerin sağlıklı olması, kendisinin ve yeteneklerinin farkında olması, kendisini gerçekleştirebilmesi için çalışma zamanı dışında kalan boş zamanlarını bilinçli ve kaliteli bir biçimde değerlendirmeleri gerekmektedir (Tel ve Köksalan, 2008: 263). Weiss'e (2001) göre, rekreasyonel etkinlikler bireyin benlik ve sosyal algısını geliştirdiğini ve aynı zamanda sosyalleşme açısından da bireyin kendisini doğru bir şekilde ifade edebilmesi, toplumsal ilişkilerin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesinde önemli bir rol oynadığını, sosyal bir varlık olan bireyin rekreasyonel faaliyetler sonucunda iç dünyasında kendisi ile barışık, dışa dönük ve verimli olacağını ifade etmektedir. Rekreatif faaliyetler bireylerin mental performansında artış sağlarken, kültürel gelişmelere ve yaratıcılığa da oldukça etkisi olan faaliyetlerdir (Özşaker, 2012: 127). Herbert J. Gans, boş zaman ve bu süreç içerisinde gerçekleştirilen rekreasyonel faaliyetlerin bireylerde ruhsal sağlığın korunmasında etkili olduğunu vurgulamakta, bireye fiziksel ve duygusal rahatlama sağlayarak kaybolmuş enerjinin yeniden onarılması ile yorgunluğun azalmasını sağlayan bir aktivite olduğunu belirtmektedir (Akt: Altunay ve Balcı, 2018: 51). Stumbo ve Peterson'a (2004) göre rekreasyonel faaliyetlere katılımın; *kendini tanıma*, *keşfetme ve gerçekleştirme*, *sorumluluk alma*, *özgürlük*, *kontrol* ve *içsel motivasyonun ifade edilebilmesi*, *stresle başa*

çıkma ve yönetme, olumsuz durumlara karşı uyum ve onlardan daha az etkilenme yeteneğinin gelişmesi, depresyon riskinin azalması, yaşam kalitesinde artış ve yaşam memnuniyeti ile psikolojik esenliğin artması gibi psikolojik yararları bulunmaktadır (Dalay, 2018: 13).

1.3. Rekreatif Faaliyetlerin Olumsuz Yönleri

Boş zaman dilimi içerisinde gerçekleştirilen rekreatif faaliyetler doğru değerlendirilmediği takdirde olumsuz bazı yönleri ortaya çıkmaktadır (Tel, 2007: 41). Dönmezer'e (1966) göre bunlar (Tel, 2007: 41);

- Boş zamanlar iyi değerlendirilmediği takdirde zaman israfı olabilmektedir.
- Rekreatif faaliyetlere katılım gelir durumu ile orantılıdır. Herkese belirli bir düzeyde fırsat ve imkân eşitliği verilmemesi durumunda toplum içinde kutuplaşmalara ve çatışmalara neden olabilmektedir.
- Boş zamanları değerlendirmede belli ilke ve esaslara uyulmaması, toplumun değerlerini, inançlarını vs. dikkate almayacak faaliyetlerde bulunulması toplumsal sorunlara neden olabilmektedir.
- Sürekli tekrar eden aynı boş zaman değerlendirme etkinlikleri bireyde dinlenme ve eğlenme etkisi yaratmaktan çok bireyi mutsuzluğa itebilmektedir.

1.4. Rekreatif Faaliyetlerine Katılımı Engellenen Faktörler

Bireylerin veya toplumun rekreatif etkinliklere katılabilmesi ya da katıldıkları rekreatif etkinliklerini daha iyi koşullarda yapabilmesi için birçok kriterin oluşması gerekmektedir. Bu kriterlerden öncelikli olanlar ise zaman, yeterli maddi güç ve rekreatif faaliyetlerinin yapılabileceği alanların varlığıdır (Sevil, 2012: 18-19).

Hall ve Page (2006), rekreatif etkinliklerine katılımı etkileyen faktörleri dört ana başlıkta belirtmişlerdir (Akt. Sevil, 2012: 18-19):

- *Sezonluk engeller*; mevsim, güneşli gün sayısı veya gündüzlerin uzunluğu ve sıcaklık gibi faktörler rekreatif etkinliklere katılımı etkilemektedir. Hava şartlarına göre açık veya kapalı alanlar tercih edilmekle birlikte bireyler genellikle açık havalarda deniz kenarı veya ormanlık gibi huzur bulacakları rekreatif alanları tercih etmektedirler.
- *Finansal kaynaklar ve rekreatif alanlarının ulaşılabilirliği*; bireylerin yaşadıkları çevre, katılacakları rekreatif faaliyetlerin türünü de belirlemektedir. Bu nedenle bireyler öncelikli olarak şehir içi ve yakın çevresindeki tesis ve alanları keşfeder ve rekreatif faaliyetlere katılım sağlamaktadırlar. Rekreatif faaliyetlere katılımı etkileyen bir başka unsur ise gelir düzeyidir. Kadınların da çalışma hayatında aktif bir şekilde rol almaları ailedeki gelir düzeyini yükseltmekte ve bu durum da rekreatif etkinliklerin çeşitlenmesine olanak sağlamaktadır.
- *Cinsiyet ve sosyal sınırlamalar*; toplumda kadının çocuk bakma ve ev işleriyle ilgilenme gibi yükümlülükleri olduğu yönünde genel bir düşünce hâkimdir. Çalışan kadın, iş dışında kalan boş zamanlarında çocuklarıyla ilgilenerek ve ev işlerine zaman ayırarak rekreatif faaliyetlere çalışan erkeklere oranla daha az vakit ayırmaktadır. Rekreatif faaliyetlere katılımı etkileyene cinsiyet faktörü dışında bir de sosyal faktörler bulunmaktadır. İnanç, sosyal baskı unsuru olarak rekreatif faaliyetlere katılımı engelleyebilmekte ve kısıtlayabilmektedir.

- *Fiziksel kaynaklar ve moda*; son zamanlarda bireylerin rekreasyon faaliyetlerine daha çok önem verdikleri görülmektedir. Bireyler yalnızca fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak dışında ruhsal açıdan da doyum noktasına ulaşmak istemektedirler. Bireylerin ihtiyaç ve zevklerinin değişmesi ile birlikte uzak mesafede de olsa daha popüler olan rekreasyon alanlarını tercih etmektedirler.

Crawford ve Godbey'in (1987: 119) boş zaman engelleri üzerine geliştirdikleri modele göre ise bireyin rekreatif faaliyetlere katılımını engelleyen üç faktör bulunmaktadır. Bunlar:

- Bireysel faktörler
- Bireylerarası faktörler
- Yapısal faktörler

Bireysel faktörler; bireyin kendi yetenek düzeyinin ve etkinliğin uygunluğunun algılanması ile etkinliğe ilişkin tutumu olarak nitelendirilebilmektedir. Bireylerarası faktörler ise; etkinliğe katılım için eş veya arkadaş bulamamak, para veya zaman gibi kısıtlayıcıdır. Yapısal faktörlere bakıldığında ise ulaşım, tesislerin yetersizliği ve kalitesi bireyin karşılaşılabileceği engeller olarak ifade edilmektedir.

2. Kavramsal Çerçeve

Literatür taramasında, Dünya'da ve Türkiye'de gerçekleştirilen çalışmalarda ağırlıklı olarak rekreatif faaliyetlere katılımı etkileyen engellerin incelendiği göze çarpmaktadır.

Tablo 2. Dünya'da ve Türkiye'de Yapılan Çalışma Örnekleri

Yazar	Sonuç
Alexandris ve Carroll (1997)	Üniversite öğrencileri üzerine yapılan çalışmada, tesis yetersizliği, birey psikolojisi, maddi imkansızlıklar ve cinsiyet faktörünün rekreatif faaliyetlere katılımı olumsuz etkisi olduğu ortaya çıkmıştır.
Hawkins, Peng, Hsieh ve Eklund (1999)	Hawkins ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada gelir seviyesinin yükselmesiyle rekreatif faaliyetlere katılımın önündeki engellerin ortadan kalkacağı sonucuna ulaşılmıştır.
Thrane (2000)	Yapılan çalışmada; bireyin medeni durumu ile boş zamanlarında rekreatif faaliyetlere katılım açısından ilişki bulunmuştur. Araştırma sonucuna göre evli bireyler evi ve çocuğuyla ilgilenmekten boş zaman etkinliklerine fırsat bulamamaktadır.
Tunçkol (2001)	Selçuk üniversitesindeki akademik personelin rekreatif faaliyetlerinin değerlendirilmesi üzerine yapılan çalışmada, düşük kademe ve genç personeller için rekreatif faaliyetlerin üniversite içerisinde yeterli olmadığı ve kampüsün şehir dışında olmasının rekreatif faaliyetleri olumsuz açıdan etkilediği sonucu ortaya çıkmıştır.
Forgasz ve Leder (2003)	Akademisyenlerin boş zamanlarını nasıl geçirdiklerine dair yaptıkları çalışmada; akademisyenlerin hafta içinde boş zamanlarının daha az olduğunu, bireysel ve aileleriyle ilgili aktivitelere fazla zaman ayıramadıklarını belirtmişlerdir.

Lee ve Bhargava (2004)	Rekreatif faaliyetlere katılımı engelleyen faktörlerin incelendiği çalışmada, evli bireylerin bekar bireylere oranla rekreatif faaliyetlere katılım için daha az zamana sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
Müderrişoğlu vd. (2006)	Rekreatif motivasyonların belirlenmesi konulu çalışmada, rekreatif faaliyetlere katılımı en belirleyici olan motivasyon türü sağlıklı olma isteğidir. Alan içerisindeki rekreatif imkanlar ise doğrudan katılımcıların motivasyonlarını etkilemektedir.
Akintunde (2009)	Nijerya üniversitesindeki öğrenciler üzerine yapılan çalışmada, rekreatif faaliyetlere katılımlarını engelleyen nedenlerin tesis, ekipman, program ve personel yetersizliği olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
Demirel ve Harmandar (2009)	Katılımcıların boş zaman aktivitelerine katılımındaki en önemli engel olarak; sosyal ortam ve bilgi eksikliği olduğunu ve bunu tesis, hizmet, ulaşım ve birey psikolojisi gibi faktörlerin takip ettiğini belirtmişlerdir.
Tolukan (2010)	Beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin resim ve müzik eğitimi bölümü öğrencilerine oranlar boş zamanlarını değerlendirirken daha az güçlük çektiği, boş zamanlarını değerlendirmede engel yaşamayan öğrencilerin ise boş zaman değerlendirmeye ilgili yapılan faaliyetlerde daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır.
Amin, Suleman, Ali, Gamal, Wehedy (2011)	Boş zamanlarda fiziksel aktivitelere katılımın önündeki engeller ile yaş faktörü arasındaki ilişki incelenmiş ve araştırma sonuçlarına paralel olarak 18-22 yaş arasındaki katılımcıların tesis yetersizliği ve zaman alt boyutlarındaki puanların yüksek olduğu görülmüştür.
Emir (2012)	Üniversite öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılımlarını engelleyen faktörlerin belirlenmesine yönelik çalışmada, bireysel psikoloji, zaman ve ilgi eksikliği alt boyutlarında cinsiyet değişkenine göre farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.
Özşaker (2012)	Gençlerin serbest zaman aktivitelerine katılmama nedenleri üzerine yapılan çalışmada, üniversite gençlerinin genel olarak serbest zaman etkinliklerine katılmakta güçlük çektikleri, özellikle kız öğrencilerin erkeklere göre aktivitelere katılmada daha pasif ve çekingen oldukları, üniversitelerde tesislerin ve organizasyonların yetersiz olduğu, refah düzeyinin rekreatif faaliyetlere katılımı önemli bir etken olduğu, gençlerin zamanlarını değerlendirmede etkili bir ortamın sunulmadığı ortaya çıkmıştır.
Temir ve Gürbüz (2012)	Rekreatif faaliyetlere katılımın önündeki engellerin incelenmesi üzerine yapılan çalışmada, rekreatif etkinliklere katılım ile eğitim düzeyleri arasında anlamlı fark görülmüştür.
Yılmaz, Aydın ve Pehlivanoglu (2012)	Akademik personelin rekreatif eğilimleri üzerine yapılan çalışmada, rekreatif faaliyetlere katılmama nedenleri arasında; yerel yönetimlerin rekreatif faaliyetleri desteklememeleri, faaliyetlerin düzenli olarak yapılmaması, ilçelerdeki

	akademisyenlerin il merkezine ulaşmalarının sorunlu olması gibi sonuçlara ulaşmıştır.
Ekinci, Kalkavan, Üstün ve Gündüz (2014)	Üniversite öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılımlarına engel olan unsurlar incelendiğinde; cinsiyete göre bilgi eksikliği, arkadaş eksikliği ve zaman alt boyutlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.
Karaçar ve Paslı (2014)	Yapılan araştırma sonucuna göre, rekreatif faaliyetlere katılımı sağlayacak tesislerin yetersiz olması, aileye vakit ayırma ve program zamanlarının uygun olmaması rekreatif etkinliklerine katılımında engel olarak görülmektedir.
Keskin, Akova ve Öz (2015)	Turizm eğitimi alan öğrencilerin rekreatif faaliyetlere katılımı önündeki engeller incelendiğinde; öğrenim gördükleri bölümler ile zaman ve ilgi eksikliği alt boyutuna yönelik algılarında anlamlı fark olduğu gözlenmiştir.
Öztürk (2016)	AVM çalışanlarının rekreatif etkinliklere katılmasını etkileyen engeller adlı çalışmada, bilgi eksikliği, yeterli olanakların olmaması, gelir durumlarının düşük olması gibi nedenlerin rekreatif faaliyetlere katılımları önündeki engeller olduğu tespit edilmiştir.
Sabancı (2016)	Öğretim elemanlarının rekreatif faaliyetlere katılımlarını engelleyen faktörlerin incelenmesi adlı çalışmada; üniversitenin rekreatif alanlarının yetersiz olduğu, zaman ve ilgi eksikliği, bilgi eksikliği ve arkadaş eksikliği, birey psikolojisi ve ulaşım sorunu gibi faktörlere ulaşmıştır.
Has (2016)	Sağlık sektöründe çalışanların rekreatif faaliyetlere katılımlarının önündeki engeller incelendiğinde; kadınların birey psikolojisi, bilgi eksikliği, arkadaş, zaman ve ilgi eksikliği gibi nedenlerden dolayı erkeklere göre katılım engelleri yaşadıkları, erkeklerin ise tesis eksikliği katılım engeli olarak ortaya çıkmıştır.
Yılmaz ve Ulaş (2016)	Kadınların rekreatif alanlarda fiziksel aktivite yapma amaçları ve karşılaştıkları sorunlar adlı çalışmada; aktivite alanlarının fiziksel ve çevresel olarak uygun koşullara sahip olmaması, yeterli araç gerecin olmaması ve nasıl kullanacaklarını bilmemeleri rekreatif faaliyetlere katılımları konusunda engel olduğu belirlenmiştir.

Yapılan çalışmalardan anlaşılacağı gibi rekreatif faaliyetlere katılımı engelleyen faktörlerin başında demografik özelliklerin yanı sıra, yaşanılan çevre, psikolojik, fiziksel, sosyal ve ekonomik imkanların yeterli düzeyde olup olmaması ve zaman kısıtlayıcısı gelmektedir.

2. Yöntem

Bu çalışmada, akademik personelin rekreatif etkinliklerine katılımlarını engelleyen unsurlar değerlendirilerek, bu nedenlerin demografik değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığı ve aynı zamanda akademisyenler arasında rekreatif faaliyetlere katılımı engelleyen faktörler arasında benzerlik ya da farklılık olup olmadığını incelemek amaçlanmaktadır.

Araştırmada Türkiye genelindeki tüm turizm fakültelerindeki öğretim elemanlarına ulaşmanın güç olmasından dolayı evreni temsil amaçlı bir örneklem grubu seçilebilmesi için Konya ili Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi Turizm Fakültesi'ndeki görevli 51 öğretim elemanından 43 kişi (K=katılımcı) ile görüşülmüştür. Görüşmelerde akademisyenlerin askerlik görevleri, yurt içi ve yurt dışı görevlendirilmeleri örneklem grubunun tamamına ulaşmada engel oluşturmuştur. Birincil veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde, hazırlanmış sorular görüşmenin yapıldığı süre içerisinde katılımcı tarafından düzenlenebilmektedir. Araştırmacının ve katılımcının soruları görüşmenin gidişatına göre yeniden düzenleyerek oluşturması yarı yapılandırılmış görüşme tekniği olarak ifade edilmektedir (Sönmez ve Alacapınar, 2013: 18).

Araştırma kapsamında öncelikle “Kişisel Bilgi Formu” ile katılımcıların demografik özelliklerine yer verilmiştir. Daha sonrasında akademisyenlerin rekreasyonel faaliyetlere katılımlarını engelleyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla Alexandris ve Carroll (1997) tarafından geliştirilen, Karaküçük ve Gürbüz (2007) tarafından Türkçe'ye uyarlanan, Tel (2007) ve Özkan (2018)'in de çalışmalarında kullandığı “Rekreasyonel Engeller Ölçeğinden” faydalanılmıştır.

Görüşme soruları akademisyenlerin rekreatif etkinliklere katılımını engelleyen nedenleri öğrenmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizi kısmında bazı katılımcıların görüşlerine yer verilerek alıntılar yapılmıştır.

3. Bulgular

Araştırma kapsamında yapılacak görüşmenin hemen öncesinde katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bilgiler elde edilmiştir. Kişisel bilgi formu ile birlikte Tablo 3. ve Tablo 4.'de yer alan katılımcıların yaşı, cinsiyeti, medeni hali, görev yaptığı bölümü, unvanı, üniversitedeki hizmet yılı, daha öncesinde almış olduğu turizm eğitim düzeyleri, haftalık ders saati, sahip olduğu boş zaman süresi (haftalık) ve boş zaman etkinliklerine harcadıkları para miktarı (aylık) bilgilerine ulaşılmıştır.

Tablo 3. Katılımcıların Tanıtıcı Bilgileri (K=43)

		Necmettin Erbakan Üni.	Selçuk Üni.			Necmettin Erbakan Üni.	Selçuk Üni.
		n	n			n	n
Cinsiyet	Kadın	7	7	Medeni Hal	Evli	21	14
	Erkek	19	10		Bekâr	5	3
Yaş	20-25	-	-	Hizmet Yılı	1 yıldan az	1	-
	26-31	3	4		1-4 yıl	1	-
	32-37	11	3		5-8 yıl	9	6
	38-43	4	3		9-12 yıl	4	2
	44-49	6	6		13-16 yıl	5	1
	50 ve üzeri	2	1		17 yıl ve üzeri	6	8

Unvan	Arş. Gör.	5	4	Bölüm	Tur. İşlt.	12	7
	Öğr. Gör.	1	4		Gastronomi	6	3
	Dr. Öğr. Üyesi	8	5		Rehberlik	4	7
	Doç. Dr.	9	3		Rekreasyon	4	-
	Prof. Dr.	3	1				

Tablo 1.'de katılımcıların Necmettin Erbakan Üniversitesi (NEÜ) ve Selçuk Üniversitesi (SÜ) olarak ayrı ayrı incelenmesi yapılmıştır. Cinsiyet açısından ele alındığında, her iki üniversitede “erkek” katılımcıların yoğunlukta olduğu görülmektedir. Yaş açısından incelendiğinde, NEÜ’de 32-37 yaş aralığı, SÜ’de ise 44-49 yaş aralığı; unvan açısından değerlendirildiğinde, NEÜ’de “Dr. Öğr. Üyesi ve Doç. Dr.”, SÜ’de ise “Dr. Öğr. Üyesi, Öğr. Gör. ve Arş. Gör.” unvanlarında yoğunlaşmanın olduğu görülmektedir. Hizmet yılı açısından SÜ’nin “17 yıl ve üzeri”, NEÜ’de ise “5-8 yıl” olarak yoğunlaşmanın yaşandığı görülmektedir. Her iki üniversitede “Turizm İşletmeciliği” en yoğun katılımı gösteren bölümdür. Selçuk Üniversitesi’nde “rehberlik” ve “seyahat işletmeciliği” bölümleri ayrı ayrı bölümler olmadığı ve “Seyahat İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği” bölümü olarak tek bir bölüm olduğu için katılımcı sayısı 7 olarak yazılmıştır ve toplamda 7 kişi olarak analiz sonucu elde edilmiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Tanıtıcı Bilgileri (K=43)

		Necmettin Erbakan Üni.	Selçuk Üni.			Necmettin Erbakan Üni.	Selçuk Üni.
		n	n			n	n
Turizm eğitimi	Yok	11	3	Boş zaman Süresi (haftalık)	5 saat ve altı	4	-
	Lise	4	2		6-15 saat	11	7
	Lisans	12	4		16-25 saat	4	5
	Yüksek Lisans	12	4		26-35 saat	7	1
	Doktora	12	14		36 saat ve üzeri	-	4
Haftalık ders saati	Yok	5	3	Para miktarı (aylık)	100 TL ve altı	1	2
	10 saat ve altı	1	1		101-500 TL	15	5

11-20 saat	10	7	501-900 TL	3	-
21-30 saat	7	2	901-1.300 TL	6	4
31-40 saat	1	4	1.301-1.700 TL	-	4
41 saat ve üzeri	2	-	1.700 TL ve üzeri	1	2

Katılımcıların daha önce almış oldukları turizm eğitim düzeyleri incelendiğinde bazı katılımcıların sadece doktora veya yüksek lisans değil aynı zamanda lisede ve lisansta da turizm eğitimi almış olmalarından dolayı analiz sonucundaki sayılar katılımcı sayılarından fazla çıktığı görülmektedir (Tablo 2.) Haftalık ders saati “11-20 saat” seçeneğinde yoğunlaşmaktadır. Haftalık boş zaman süresi “6-15 saat” seçeneğinde, rekreasyon etkinliklerine harcanan aylık para miktarının ise “101-500 TL” seçeneğinde yoğunlaştığı belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında her iki üniversitedeki katılımcı akademisyenlere görüşme formundaki “Boş zamanlarınızı genellikle nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcılara bu sorunun alt başlıkları olarak “ev içi aktivitelere katılarak, fiziksel etkinliklere katılarak, kültürel-sanatsal-sosyal etkinliklere katılarak, turizm etkinliklerine katılarak” şeklinde seçenekler sunulmuştur. Selçuk Üniversitesi’nden 7 katılımcı ev içi aktivitelerini cevaplayarak ailesiyle ve çocuklarıyla vakit geçirdiğini belirtmiştir. Katılımcılara yöneltilen bu soruda kadın akademisyenlerden K3 ve K4 çalışma dışındaki zamanlarında ev içi aktivitelerinde ev işiyle ilgilendiklerini, erkek akademisyen K14 ise ev içi boş zaman etkinliğinde yemek yapmaktan keyif aldığını belirtmişlerdir. Necmettin Erbakan Üniversitesi’nden 9 katılımcı “ev içi aktivitelere katılarak” ifadesini boş bıraktıkları tespit edilmiştir. Diğer katılımcıların büyük bir çoğunluğu ise TV izlemek, kitap okumak, çocuklarla ilgilenmek gibi boş zaman faaliyetleri olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca K26 evdeki boş zamanlarında ders çalıştığını, K30 ise bahçe işleriyle ilgilendiğini belirtmiştir.

“Fiziksel etkinliklere katılarak” ifadesine Selçuk Üniversitesi’nden 6 katılımcı yanıt vermiştir. Katılım gerçekleştirilen etkinliğin çoğunlukla yürüyüş olması dikkat çekmekle birlikte, K3 box ve plates yaptığını, K7 boş zamanlarında basketbol oynadığını ve K16 ise futbol oynayarak boş zamanlarını değerlendirdiğini ifade etmiştir. Necmettin Erbakan Üniversitesi’ndeki katılımcılardan ise “fiziksel etkinliklere katılarak” seçeneğine K21, K22, K23, K26, K29, K34, K35, K36, K43 yanıt vermezken diğer katılımcılar bu seçeneği çoğunlukla spor ve yürüyüş şeklinde yanıtlamışlardır. Diğer katılımcılardan; K27, K30 ve K33 yüzmeye gittiğini, K28 boş zamanlarında tenis oynadığını ve koştuğunu, K39 haftada 1-2 gün ortalama 4 saat spor yaptığını belirtmiştir.

Selçuk Üniversitesi’ndeki katılımcıların çoğunluğunun “kültürel-sanatsal-sosyal etkinliklere katılarak” ifadesine tiyatro, sinema, konser, restoran ve kafe yanıtını verdikleri tespit edilmiştir. Katılımcılardan K1 operayı, K4 festivalleri, K5 çocuğuyla

vakit geçirmek için çocuk sinemasını, K11 üniversitenin kongre merkezinde düzenlenen etkinlikleri, K14 ise boş zamanlarında haftada 1 gün gitar çalıp şarkı söylediğini ve üniversitenin konser etkinliklerine katıldığını belirtmiştir. Bunun nedeni olarak Konya bölgesinin farklı destinasyon faaliyetlerine imkân sağlamadığı düşünülmektedir. Necmettin Erbakan Üniversitesi'ndeki katılımcılardan ise K18, K24, K26, K27, K30, K33, K35 fiziksel etkinliklere katılmadıklarını belirtirken, diğer katılımcıların çoğunlukla sinema ve tiyatroya gitmeyi tercih ettiği sonucuna varılmıştır. Katılımcılardan K20 Konya Selçuklu Kültür Merkezi'ndeki etkinlikleri yakından takip ettiğini, özellikle tiyatro, konsere gittiğini ve diğer görsel sanat eserlerini takip etmeye çalıştığını vurgulamıştır. K38 yerel canlı müzikleri tercih ettiğini, K40 ise STK çalışmalarına katıldığını belirtmiştir.

Araştırma kapsamındaki “Boş zamanlarınızı genellikle nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusunun son seçeneği olan “turizm etkinliklerine katılarak” seçeneğine Selçuk Üniversitesi'nde yanıt veren katılımcılardan K4, K10, K11, K13 ve K15 yurt içi ve yurt dışı gezilerine; K1, K2, K3, K4, K8 günübirlik ve hafta sonu gezilerine katıldıklarını ve K1 aynı zamanda turizm etkinliklerinden kış mevsiminde kayak yapmayı tercih ettiğini belirtmiştir. Ayrıca Selçuk Üniversitesi'nden K2, K3, K9 ve Necmettin Erbakan Üniversitesi'nden K39 turizm etkinlikleri kapsamında kongre, panel ve konferanslara da katıldıklarını ifade ederken, K12 ve K14 ise turizm etkinliği olarak yalnızca yaz aylarında 1 hafta gibi kısa süreli tatil yaptıklarını ve bunun dışında turistik etkinlik için vakit ayıramadıklarını belirtmişlerdir. Necmettin Erbakan Üniversitesi'nden K25 öğrencileriyle geziler düzenlediklerini, K31 kültür turları düzenlediğini, K42 ise akrabalarıyla GAP turu gibi turlara katıldıklarını belirtmişlerdir.

Araştırma kapsamında katılımcılara “Boş zaman etkinliklerine katılmama nedenleri” başlığı altında 14 seçenek sunulmuş ve katılımcılardan bu seçenekleri önem derecesine göre belirtmeleri istenmiştir. Katılımcıların cevapları şu şekildedir:

“Boş zaman faaliyetlerinin pahalı olması” seçeneğine Selçuk Üniversitesi'nden K10, K11, K12, K17, Necmettin Erbakan Üniversitesi'nden K22, K24, K28, K33, K40 “önemsiz” yanıtını vermişlerdir ve günümüzde boş zaman etkinliklerinden herkese uygun alternatiflerin bulunduğunu vurgulamışlardır. Selçuk Üniversitesi'nden K1, K2, K3, K4, K7, K9, K15, Necmettin Erbakan Üniversitesi katılımcılarından K29, K38, K43 ise “önemli” şeklinde yanıtlamışlardır. Katılımcı yanıtlarına bakıldığında oranların birbirine yakın olduğu görülmektedir. Bunun nedeni ise, katılımcılardan bazıları boş zaman faaliyetlerinin her zaman pahalı olmadığı ve her bütçeye göre çeşitli etkinlik olanaklarının bulunduğunu belirtirken, bazı katılımcılar ise konser gibi büyük çaplı etkinliklerin pahalı olduğunu ve kişilerin özellikle ailesiyle gitmek istediği zaman maddi olanaklarının izin vermediğini belirtmiş ve boş zaman faaliyetlerinin pahalı olduğu ifadesinin bu açıdan önemli olduğunu vurgulamışlardır.

“Ne yapabileceğimi bilmemek” seçeneğine Selçuk Üniversitesi katılımcılarının çoğunluğu “önemsiz” yanıtını verirken Necmettin Erbakan Üniversitesi'nden 11 katılımcı da aynı yanıtı vermiştir. Selçuk Üniversitesi'ndeki K1, K15, K16 ve K17 ve Necmettin Erbakan Üniversitesi'ndeki K20, K21, K25, K29 ve K34 bu ifadeye “önemli” yanıtını vermiştir. Katılımcılara göre birey hangi etkinlikleri yapmak isteyeceğini

bilemeyeceğini ve bunun boş zaman engelleri açısından önemli olduğunu vurgulamışlardır.

“Faaliyete yönlendirecek arkadaş ve sosyal teşviklere sahip olmamak” ifadesine Selçuk Üniversitesi’nde K3, K6, K15 ve K17 “önemli” şeklinde vurgulamıştır. Diğer 11 katılımcı ise bu seçeneği “önemsiz” şeklinde yanıtlarak bireysel olarak da birçok aktivitenin gerçekleştirilebileceğini ve imkanların toplumun her kesimine yönelik olarak yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Necmettin Erbakan Üniversitesi katılımcı akademisyenlerinden K20, K29, K32, K37, K29 ve K42 ise “önemli” şeklinde yanıtlamışlardır. Diğer katılımcılar ise bu durumun boş zaman engeli olamayacağını ifade etmişlerdir.

“Boş zamanımı belirli faaliyetlerle doldurmak gibi bir alışkanlığımın olmaması” seçeneğine SÜ’de 16 katılımcı “önemsiz” yanıtını verirken yalnızca K15 “önemli” yanıtını vererek diğer katılımcılardan farklı olarak bu faktörün bireylerin boş zaman etkinliklerine katılımına engel olacağını belirtmiştir. NEÜ’de ise 18 katılımcı “önemsiz” yanıtını vermiş 8 katılımcı da “önemli” olduğunu ifade etmiştir.

“Bulduğum çevrenin bu tip faaliyetlere katılmama engel olması” ifadesine SÜ’deki katılımcılardan K2, K3, K7, K9, K10, K13, K14, K15 ve K17 “önemsiz” yanıtını verirken, K5 ve K12 “önemli” yanıtını vermişlerdir. NEÜ’de ise K24, K27 ve K32 “önemli” yanıtını vermişlerdir. Bu yanıtı veren katılımcılardan K24 ve K27’nin kadın olması nedeniyle boş zaman etkinliklerine katılımında çevre baskısını üzerlerinde hissettiği sonucuna ulaşılmıştır. Diğer 23 katılımcı ise önemsiz bir unsur olduğunu vurgulamışlardır.

“Tesis, araç-gereçlerin yeterli olmaması” ifadesine SÜ’de 10 katılımcı “önemsiz”, 7 katılımcı ise “önemli” yanıtını vermiş, NEÜ’de ise 19 katılımcı “önemsiz”, 7 katılımcı “önemli” yanıtını vermiştir.

Selçuk Üniversitesi’nde “Programların bana uymaması” seçeneğine katılımcılardan yalnızca K6 “önemsiz”, K1, K4, K12 ve K17 ise “kesinlikle önemli” yanıtını vererek çalışma zamanı ile etkinlik zamanlarının uyuşmadığını vurgulamışlardır. Necmettin Erbakan Üniversitesi’nde ise 14 katılımcı “önemsiz”, 12 katılımcı ise “önemli” olarak belirtmişlerdir.

“Boş zamanımın olmaması” ifadesine SÜ’deki katılımcılardan K1, K2, K3, K4, K5, K6, K11, K9, K12, K15 ve K17 “önemli” yanıtını vererek iş yoğunluğundan dolayı zaman eksikliği yaşadıklarını belirtirken K7, K8, K10, K13, K14 ve K16 ise “önemsiz” yanıtını vererek boş zamanın yaratılmasının bireyin kendisine bağlı olduğunu ve bunun için bir engel teşkil etmeyeceğini ifade etmişlerdir. NEÜ’deki katılımcılardan K40 ise “kesinlikle önemsiz” olduğunu ve istediği takdirde etkinliklere zaman ayırabileceğini vurgulamış, K20, K25, K28, K31, K32, K33, K38, K41 “önemsiz” olduğunu belirtmişlerdir. K18, K19, K22, K24, K27, K29, K36, K39, K42 “kesinlikle önemli” yanıtını vermişlerdir.

“İş/çalışma zamanının yoğun olması” ifadesini SÜ’deki katılımcıların büyük bir çoğunluğu “önemli” olduğunu vurgularken yalnızca K7, K10 ve K14 “önemsiz” yanıtlarını vermişlerdir. NEÜ’de ise katılımcıların büyük bir çoğunluğu bu durumun boş

zaman engelleri açısından çok önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Yalnızca K20, K21, K25, K38 ve K40 “önemsiz” olduğunu belirtmişlerdir.

SÜ’de “Aile/ev için zaman ayırmak zorunda olmak” seçeneğine katılımcıların hiçbiri “önemsiz” yanıtını vermemiş, boş zaman etkinliklerine katılımda önemli bir engel unsuru olduğunun önemini vurgulamışlardır. NEÜ’de ise K19, K21, K40 “önemsiz” yanıtını vermişlerdir. Bu katılımcıların medeni durumunun bekar olduğu göz önünde bulundurulursa bireyin evli veya bekar olmasının boş zaman etkinliklerine katılımını önemli ölçüde etkilediği sonucuna ulaşılmaktadır.

SÜ’de “Sunulan hizmetleri beğenmemem” ifadesine 12 katılımcı “önemsiz” yanıtını vermişlerdir. Diğer katılımcılar ise Konya ilinde bulunan imkanların ve tesislerin yetersiz olduğunu ve bu durumun da bireyde isteksizlik oluşturduğunu dile getirmişlerdir. NEÜ’de ise yalnızca 6 katılımcı “önemli” olduğunu belirtirken diğer tüm katılımcılar “önemsiz” olduğu şeklinde ifade etmişlerdir.

SÜ’de “Rutin programı bozmak istememek” ifadesine 12 katılımcı “önemsiz”, 5 katılımcı ise “önemli” yanıtını, NEÜ’de ise yalnızca K21, K25, K26, K28, K30, K34, K42, K43 “önemli” yanıtını vererek bireylerin her zamanki olağan programlarının dışına çıkmak istemeyebileceklerini ifade etmişlerdir.

Araştırma kapsamındaki son iki seçenek ile akademisyenlerin üniversite yönetiminden beklentileri, kampüs ile ilgili düşünceleri ve iki üniversite arasındaki farklılıklar incelenmek istenmiştir. Bu doğrultuda sunulan seçenekler ve yanıtları şöyledir:

SÜ’de “Kampüsün şehir merkezinden uzak olması” seçeneğine katılımcılardan 13 kişi “önemsiz” şeklinde belirterek üniversitelerinin şehir merkezinden çok uzakta olmadığını ve ulaşım konusunda zorluk yaşamadıklarını belirtmişlerdir. NEÜ’de ise katılımcıların 22’si “önemsiz” yanıtını vermişlerdir. Verilen yanıtlardan katılımcıların birçoğunun araçlarının olması ve ulaşım sorunu yaşamadıklarından dolayı kampüsün şehir merkezinden uzak olmasının önem arz etmediği sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca katılımcılardan K19 “öğrenciler için kampüsün şehir merkezinden uzak olmasının önemli olacağını ancak kendisinin bir çalışan olmasından dolayı bir önem arz etmediğini” ifade etmiştir. K26 ise “yoğun çalışma temposundan vakit bulunabileceği takdirde kampüse yakın mesafelerdeki park veya yüzme havuzu gibi yerlere gidilebileceğini ve boş zamanın bu şekilde değerlendirilebileceğini” belirtmiştir.

“Kampüs içi tesislerin yetersiz olması” ifadesine SÜ’den 12 katılımcı kampüs içi tesislerin yeterli olduğunu, boş zamanlarında birçok etkinliğe katılabilecekleri imkanların ve seçeneklerin bulunduğunu ifade etmişlerdir. NEÜ’de ise katılımcılardan 18 kişi kampüsün tesis ve araç-gereç bakımından yetersiz olduğunu belirtmiştir. İki üniversite arasındaki bu farkın Selçuk Üniversitesi’nin daha eski ve köklü bir üniversite olması ve sosyallik düzeyinin daha yüksek olmasından ve Necmettin Erbakan Üniversitesi’nin daha genç bir üniversite olmasından kaynaklandığı sonucuna ulaşılmaktadır. NEÜ katılımcı akademisyenlerden K24 ve K36’nın yorumları şöyledir:

K24: *“Necmettin Erbakan Üniversitesi’nin eğitim fakültesinde küçük bir çay bahçesi olması güzel olurdu. Boş vakitlerimde tek başıma veya arkadaşlarımla oraya giderek*

vakit geçebilirdim. Köyceğiz Kampüsü'ndeki Turizm fakültesinin şu anki konumu aslında güzel ancak peyzaj eksikliği var ve bu durum çalışırken motivasyonumu etkiliyor. Ayrıca kampüs içerisinde akademisyenlere göre herhangi bir tesisin olmaması da üzücü bir durum."

K36: "Necmettin Erbakan Üniversitesi'nin Köyceğiz Kampüsü'nde akademiye yönelik etkinlikler düzenlememesi, planlamaması ve alt yapı hizmetlerinin yetersiz olması."

Araştırma kapsamında son olarak katılımcılara "Boş zaman etkinliklerine katılımınızı engelleyen faktörler nelerdir?" sorusu yöneltilmiştir. Bu soru ile akademisyenlerin özel hayatlarında boş zamanlarını engelleyen nedenler incelenmek istenmiştir. Katılımcılar tarafından verilen yanıtlar not alınmış ve sonrasında analiz edilmiştir. Elde edilen analiz sonuçları şu şekildedir:

Boş zaman engelleri alt boyutları incelendiğinde; iş yoğunluğu, zaman eksikliği, ailevi sorumluluklar, ekonomik alt boyutu, ulaşım zorluğu, enerji ve motivasyon eksikliği alt boyutlarına ulaşılmıştır.

SÜ'deki katılımcılardan K10, K14, K16 ve K17 dışındaki tüm katılımcılar hem akademik çalışmaların yoğunluğundan hem de idari işler ve proje danışmanlığı (K5, K11, K12) gibi sorumlulukları olmasından dolayı iş yüklerinin fazla olduğunu, mesai kavramının olmadığını (K15) ve bu sebepten dolayı zaman eksikliği de yaşadıklarını belirterek boş zaman etkinliklerine vakit ayıramadıklarını ifade etmişlerdir. NEÜ'deki katılımcılardan ise K20, K21, K23, K29, K33, K38, K40 ve K43 dışındaki tüm katılımcılar iş yoğunluğu nedeniyle boş zaman etkinliklerine vakit ayıramadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcı yorumlarından bazıları şöyledir:

K20: "Boş zamanım olsa bile plansızlıktan dolayı etkinliklere katılamadığım zamanlar oluyor. Bu durumun diğer bir nedeni ise önceliklerin değişebiliyor olması. Herhangi bir etkinliğe katılmak için zamanım olsa bile ailevi bir durum olduğu zaman etkinliğe katılımı iptal edebiliyorum."

K36: "Üniversitedeki işlerim hariç bir de proje danışmanlığı yapmaktayım. Bu durum zaman eksikliğine neden olurken, boş zaman etkinliklerine katılmama da engel olmaktadır."

SÜ'deki katılımcılardan K1, K2, K3, K5, K6, K7, K9, K10, K14, K15 ve NEÜ'deki katılımcılardan K18, K24, K25, K28, K30, K32, K34, K35, K39 ve K42 boş zaman etkinliklerine katılmama nedeni olarak ailevi sorumlulukların önemli bir faktör olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların aile bireylerinin sağlık sorunları, eşlerinin çalışma durumları, çocukların aktiviteleri ve eğitimleri gibi nedenlerden dolayı katılım sağlayamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcı yorumlarından ön plana çıkan bir yorum da şöyledir:

K25: "Küçük çocuklarım var ve onlarla ilgilenmek zorundayım. Genellikle çocuklarım sevdiği ve eğlendiği etkinliklere katılıyorum. Dolayısıyla kendi isteklerime zaman ayıramıyorum."

SÜ'deki katılımcılardan K1, K2, K16 ve NEÜ'deki K29, K37, K38 boş zaman engelleri açısından ekonomik alt boyutun önemli bir unsur olduğunu belirterek çeşitli etkinliklerin (konser vs.) fiyatlarının yüksek olmasının gelir durumu orta seviyedeki bireylerin katılımına engel olacağını vurgulamışlardır.

SÜ'de katılımcılardan K8, K16 ve NEÜ'de yalnızca K29 boş zaman engelleri alt boyutu olarak ulaşım zorluğu yanıtını vermiştir. K29 programların yapılacağı yerlerin uzak olmasından dolayı katılıma engel teşkil eden bir neden olduğunu vurgulamıştır.

Katılımcının yorumu şöyledir:

K29: *“Boş zaman etkinliklerine katılımımı engelleyen nedenler şunlardır: Katılacağım etkinliğe göre maddi gelirin yetersiz olması, katılmak istediğim etkinliğin diğer etkinliklere göre önem düzeyinin etkili olması, rekreatif aktivitelerden haberdar olamamak, gitmek isteyeceğim etkinliğe ulaşım sorunundan dolayı gidememek ve etkinliklere beraber katılacağım arkadaşlarımın az olması etkinliklere katılımımı engelleyen nedenlerdir.”*

SÜ'deki K2, K4, K17 ve NEÜ'deki K18, K21, K22, K26, K31 yoğun çalışma hayatından dolayı motivasyon eksikliği ve enerji eksikliği yaşadıklarını, bundan dolayı boş zaman etkinliklerine katılım sağlayamadıklarını ve mutsuzluk unsurunun önemini vurgulayarak bunun bir boş zaman etkinliklerine katılmama nedeni olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcı yorumları şöyledir:

K18: *“Yoğun çalışma tempomdan dolayı eğlenmeye yönelik güdülenemiyorum.”*

K21: *“Boş zaman etkinliklerine katılmama engel olan en önemli neden isteksizlik.”*

K22: *“Fazla iş yükünden dolayı zihin yorgunluğu hissediyorum ve bu durum benim etkinliklere katılmama engel olmaktadır.”*

Son olarak NEÜ'deki katılımcıların yanıtları doğrultusunda boş zaman engelleri alt boyutundan tesis eksikliği yanıtını veren katılımcılar ise K19, K24 ve K37'dir. Katılımcı yorumları şu şekildedir:

K19: *“Konya'da yeterince rekreatif faaliyet gerçekleştirecek tesis ve olanaklar yok. Bunda iklimin ve hava şartlarının da etkisi var elbette.”*

K24: *“Konya'da akademisyenlerin gidebileceği, kendimizi rahat hissedebileceğimiz, kitabımızı okuyabileceğimiz bir kafe veya dinlenme tesisi yok. Köyceğiz Kampüsü'nde herhangi bir tesis olmadığı gibi en azından eğitim fakültesinde nezih bir çay bahçesi olması güzel olurdu. Eğitim fakültesinin bahçesinde bir restoran var ancak pahalı olduğunu düşünüyorum. Bundan dolayı fiyatların uygun olacağı bir tesisin olması güzel olurdu. Böylelikle hem kendim hem de dışardan misafirlerim geldiğin onları götürebileceğim bir yer olmuş olurdu.”*

Araştırma kapsamında yapılan analizler sonucunda bazı katılımcılardan ise farklı yorumlar elde edilmiştir. Katılımcıların yorumları şu şekildedir:

K4: “Aile üyelerinin çalışma takviminin uyumlu olmaması, bulunduğum şehirdeki etkinliklerden internet sitelerinde veya bir etkinlik takviminde il-ilçe ayrımı yapılarak sunulmamasından dolayı haberdar olamamak ve etkinliklere katılımın teşvik edilmemesi boş zaman etkinliklerine katılmama engel olan nedenlerdir.”

K10: “Boş zaman etkinliklerine her zaman arkadaşlarımla değil, bazen de bireysel olarak katılmayı seviyorum ancak bireysel olarak katılabileceğim etkinlikler çok az.”

K13: “Konya’da ormanlık alan veya deniz olmadığı için ve suni parkların da yetersiz olmasından dolayı fazla etkinlik gerçekleştirecek imkanlar bulunmamakta. Boş zaman etkinliklerinin fiyatlarının her bireye uygun olması gerekir. Ayrıca bir boş zaman etkinliği olarak Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından hizmet veren KOMEK hobi kurslarındaki hocaların yetersiz olması bir süre sonra bireyde isteksizlik duygusunu uyandırmakta ve katılımın azalmasına neden olmaktadır.”

K28: “İlk ve ortaokullarda spor kültürünün öğretilmesi ve benimsetilmesi gereklidir. Böylece bireyler ilerde iş yaşamları içerisinde de sportif faaliyetlerle ilgilenerken onların verimliliğine de fayda sağlayacaktır. Aynı zamanda devlet ve yerel yönetimler de üniversiteleri ve diğer kurumları bu konuda desteklemelidirler.”

K32: “Konya lokasyon itibariyle deniz gibi olanakları olmayan ve iklimsel şartları nedeniyle boş zaman etkinliklerine katılım oranını düşüren bir şehirdir. Ayrıca bireylerde rekreasyona yönelik bilincin oluşturulması için ilkokullardan itibaren ilgili programların eklenip takip edilmesi gerekir. Belediyelerin yerel halkı bilgilendirmesi ve rekreatif faaliyetlere katılımı için teşvik etmesi, uzman kişilerle rekreatif programların oluşturulup, eğitimler verilerek uygulamaya geçirilmesi ve yaygınlaştırılması faydalı olacaktır.”

K38: “Reklam ve duyuruların görünürlüğünün etkin bir şekilde olmaması bireylerin boş zaman etkinliklerine katılımlarını engelleyen nedenler arasındadır.”

K41: “Boş zaman etkinliklerine katılımı engelleyen nedenlerden birisi de bireylerin yetişme tarzlarıyla ilgili olarak bu tür bir alışkanlık kazanmamış olmalarıdır.”

Sonuç ve Öneriler

Son yıllarda önemi giderek artan ve insanların iş/çalışma zamanları dışında dinlenme eğlenme, sosyalleşme amaçlı katıldıkları etkinlikler rekreasyonel faaliyetler olarak adlandırılmaktadır. Antik Yunan döneminde de çalışmanın insanı aşağılayıcı bir olgu olarak nitelendirilmesi ve yalnızca aristokratlara çalışmama özgürlüğü tanınması da boş zaman faaliyetlerinin insanların ilk varoluşlarından günümüze kadar önemini hissettikleri bir olgu niteliğini taşıdığı görülmektedir.

Alan yazında boş zaman ve rekreasyonel faaliyetler ile ilgili birçok tanım yapılmıştır. Boş zaman, yaşam gerekliliklerinin yerine getirilmesinden sonra arta kalan zaman, bireyin yaşam zorluklarının ve rutin görevlerinin dışında kalan ve özgürce kullanabildiği zaman dilimidir. Rekreasyonel faaliyetler ise bireylerin sahip oldukları bu boş zaman dilimi içerisinde gerçekleştirmiş oldukları faaliyetlerdir.

Bu çalışma boş zaman olgusu ve rekreasyonel faaliyetlere katılımın önemi ve bu faaliyetlere katılımı engelleyen faktörlerin incelenmesi açısından akademik personele yönelik olarak yapılmıştır. Akademisyenler meslekleri gereği tüm gün çalışıp akademik çalışmalar yaparken aynı zamanda çalışma zamanlarından arta kalan vakitlerinde çocukları ve aileleriyle ilgilenmekte, çevresine uyum sağlamak ve kendisini iyi hissetmek için sosyal aktivitelere de katılım sağlamaktadırlar.

Araştırma kapsamında elde edilen analizler sonucuna göre rekreasyonel faaliyetlere katılımı engelleyen alt boyutlara ulaşılmıştır. Bunlar; iş yoğunluğu, zaman eksikliği, ailevi sorumluluklar, ekonomik alt boyutu, ulaşım zorluğu, enerji ve motivasyon eksikliğidir.

Elde edilen bulgulara göre yoğun çalışma koşullarından dolayı akademisyenlerin rekreasyonel faaliyetlere katılımının motivasyon ve iş verimliliğini arttıracığı düşünülmektedir. Araştırma kapsamında toplam 43 akademisyene ulaşılmıştır ve bu akademisyenlerden 31'i rekreasyonel faaliyetlere katılımı engelleyen nedenlerden en önemlisinin iş yoğunluğu olduğunu ifade etmişlerdir. K18, K21 ve K22'nin ifadelerine göre yoğun çalışma temposunun bireyleri zihinsel ve fiziksel açıdan yorgun düşürdüğü ve rekreasyonel faaliyetlere katılıma yönelik isteksizlik oluşturduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmadan elde edilen bir diğer önemli sonuç ise çoğunlukla kadın akademisyenlerin çalışma zamanı dışında ev işleriyle ve çocuklarıyla daha fazla zaman geçirmelerinden dolayı rekreasyonel faaliyetlere katılıma zaman ayıramadıklarını göstermektedir. Bu doğrultuda K25'in ifadesine göre boş zamanlarında çocuklarıyla ilgilendiği ve genellikle çocuklara yönelik etkinliklere katılım gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

Çalışma kapsamında ortaya çıkan bir diğer sonuç ise bireylerin medeni durumlarının rekreasyonel faaliyetlere katılımlarında önemli bir etken olduğu sonucudur. Yapılan analiz sonucunda K19, K21, K40'ın medeni durumunun bekar olduğu ve aileye vakit ayırmak zorunda olmaması göz önünde bulundurulursa bireyin evli veya bekar olmasının boş zaman etkinliklerine katılımını önemli ölçüde etkilediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Ayrıca akademisyenlerin iş verimliliğinin ve motivasyonunun artması bilime katkısının en üst seviyelerde olabilmesi için çalışmakta oldukları kurumlardan beklentileri bulunmaktadır (K24, K36) ve üniversitelerin de akademik personeline yönelik her türlü hizmeti sağlaması gerekmektedir. Üniversitelerdeki rekreatif amaçlı faaliyetler fiziksel, sosyal, zihinsel ve psikolojik açıdan sağlığın gelişmesini ve korunmasını sağlayacaktır. Böylelikle akademik başarı olumlu yönde etkilenecektir. Üniversitelerde gerçekleştirilecek kültür-sanat faaliyetleri veya hobi kulüpleri akademisyenler için rekreasyonel faaliyet gerçekleştirecekleri alanlar olarak oluşturulmalıdır.

Bu çalışma Konya Selçuk Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesi akademisyenlerinin görüşleri ile sınırlıdır. Çalışma farklı destinasyonlardaki akademisyenlere yönelik uygulanması ve genellenebilmesi açısından örnek teşkil ederek literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akintunde, V. O. & Akintunde, P. G. (2009). Recreation as Antidote to Delinquencies in Universities in the Millennium. <https://ssrn.com/abstract=1591422> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1591422> Erişim Tarihi: 12.12.2018
- Alexandris, K. & Carroll, B. (1997). Demographic Differences in The Perception of Constraints on Recreational Sport Participation: Results From A Study in Greece. *Leisure Studies*, 16(2), 107-125.
- Altunay, B. & Balcı, V. (2018). Ankara İli Keçiören İlçesindeki İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Boş Zaman Etkinliklerine Katılım Motivasyonu. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 50-63.
- Amin, T. T., Suleman, W., Ali, A., Gamal, A. & Wehedy, A. A. (2011). Pattern, Prevalence, and Perceived Personal Barriers Toward Physical Activity Among Adult Saudis in Al-Hassa, KSA. *Journal of Physical Activity and Health*, 8, 775-784.
- Aydoğan, İ. & Gündoğdu, F. (2006). Kadın Öğretim Elemanlarının Boş Zamanlarını Değerlendirme Etkinlikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(21), 217-232.
- Balcı, V. (2003). Ankara'daki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılımlarının Araştırılması. *Milli Eğitim Dergisi*. https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/158/balci.htm Erişim Tarihi: 15 Kasım 2018.
- Broadhurst, R. (2001). *Managing Environments For Leisure And Recreation*. New York: Routledge.
- Crawford D. W. & Godbey, G. (1987). Reconceptualizing Barriers to Family Leisure. *Leisure Sciences: An Interdisciplinary Journal*, 9(2), 119-127.
- Dalay, Y. (2018). *Akademik Personelin Rekreatif Faaliyetlere Katılımlarını Engelleyen Faktörlerin Belirlenmesi (Batman Üniversitesi Örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Batman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Batman.
- Demirel, M. & Harmandar D. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Etkinliklere Katılımlarında Engel Oluşturabilecek Faktörlerin Belirlenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1), 838-846.
- Ekinci, N., Kalkavan, A., Üstün, Ü. & Gündüz, B. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Sportif ve Sportif Olmayan Rekreatif Etkinliklere Katılmalarına Engel Olabilecek Unsurların İncelenmesi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-13.
- Emir, E. (2012). *Rekreatif Etkinliklere Katılımın Önündeki Engellerin Belirlenmesi: Üniversite Öğrencileri Örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Forgasz, H. & Leder, G. (2003). *Academics: How do they spend their time?*. Australian Association for Research in Education/NZARE Conference, Auckland.
- Gül, T. (2014). Rekreatif Olgusuna Genel Yaklaşım. Ali Yaylı (Ed.), *Rekreatifliğe Giriş* içinde (s. 2-69). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Gültekin, P., Özdede, S., Korkut, C., Esentürk, A., Gül, H. & Topçu, K. (2018). Rekreatif Aktivitelere Katılımın Mental Sağlığa Etkilerinin Değerlendirilmesi: Düzce Kenti Örneği. *Türkiye Peyzaj Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 26-41.

- Has, F. (2016). *Sağlık Sektöründe Çalışanların Boş Zamanlarında Rekreatyon Etkinliklerine Katılımlarının Önündeki Engellerin Belirlenmesi (Osmaniye İli Örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Hawkins, B. A., Peng, J., Hsieh, C.M. & Eklund. S. J. (1999). Leisure Constraints: A Replication and Extension of Construct Development. *Leisure Sciences*, 21(3), 179-192.
- Karaçar, E. & Paslı, M. M. (2014). Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı Öğrencilerinin Rekreatyonel Eğilimleri ve Rekreatyonel Etkinliklere Katılımına Engel Olan Faktörler. *Turizm Akademik Dergisi*, 1(1), 29-38.
- Karaküçük, S. (1995). *Rekreatyon Boş Zamanları Değerlendirme*. Ankara. <https://books.google.com.tr/books?id=3C2jBAAAQBAJ&pg=PA326&dq>
- Keskin, M., Akova, O. & Öz, M. (2015). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Rekreatyonel Etkinliklere Katılımlarının Önündeki Engellerin Belirlenmesine Yönelik Bir Çalışma. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 2(4), 37-45.
- Kılbaş, Ş. (2001). *Gençlik ve Boş Zaman Değerlendirme*. Adana: Anaca Yayınları.
- Koçak, G. N. & Eryılmaz, G. (2018). Rekreatyon Araştırmaları İçin Temel Bir Araştırma Yapısı ve Ölçek Önerisi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 61-84.
- Lee, Y. & Bhargava, V. (2004). Leisure Time: Do Married and Single Individuals Spend It Differently?. *Family and Consumer Sciences Research Journal*, 32(3), 254-274.
- Mana, T. (2018). Feeling Overwhelmed? Simple Solutions for Busy People. <https://www.selfgrowth.com/articles/Mana4.html> E.T. 15.11.2018
- Metin, T. C., Kesici, M. & Kodaş, D. (2013). Rekreatyon Olgusuna Akademisyenlerin Yaklaşımları. *Journal of Yaşar University*, 30(8), 5021-5048.
- Müderrişoğlu, H., Aşıkutlu, H., Kalaycı, A. & Salantur, B. (2006). Rekreatyonel Motivasyonların Belirlenmesi: Spor Tesisi Örneği. *Ormanlık Dergisi*, 15-23.
- Özkan, S. (2018). *Kamu Personelinin Serbest Zaman Etkinliklerine Katılımlarına Engel Teşkil Eden Faktörler ile Serbest Zaman Etkinliklerine Katılımı Kolaylaştıran Faktörlerin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Özşaker, M. (2012). Gençlerin Serbest Zaman Aktivitelerine Katılmama Nedenleri Üzerine Bir İnceleme. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1), 126-131.
- Öztürk, H. (2016). The Obstacles Affecting Shopping Center Employees' Participation in Recreational Activities. *Journal of Social Sciences*, 47(1), 41-48.
- Sabancı, G. (2016). *Öğretim Elemanlarının Rekreatyonel Faaliyetlere Katılımlarını Engelleyen Faktörlerin Belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Sevil, T. (2012). *Boş Zaman ve Rekreatyon Yönetimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Sönmez, V. & Alacapınar, F. (2013). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Stebbins, R. A. (2005). Choice and Experiential Definitions of Leisure. *Leisure Sciences*, 27(4), 349-352.
- Thrane, C. (2000). Men, Women, and Leisure Time: Scandinavian Evidence of Gender Inequality. *Leisure Sciences*, 22(2), 109-122.

- Tel, M. (2007). *Öğretim Üyelerinin Boş Zaman Etkinlikleri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: Doğu Anadolu Örneği*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Tel, M. & Köksalan, B. (2008). Öğretim Üyelerinin Spor Etkinliklerinin Sosyolojik Olarak İncelenmesi (Doğu Anadolu Örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 261-278.
- Temir, Ö. & Gürbüz, B. (2012). *Rekreatif Aktivitelere Katılımın Önündeki Engellerin İncelenmesi*. I. Rekreatif Araştırmaları Kongresi, 1040-1045. Antalya.
- Tezcan, M. (1982). *Sosyolojik Açısından Boş Zamanların Değerlendirilmesi*. Ankara: A.Ü. Yayını.
- Tolukan, E. (2010). *Özel Yetenekle İlgili Bölümlerde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Aktivitelere Katılımlarına Engel Olabilecek Unsurların Belirlenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Tunçkol, M. (2001). *Selçuk Üniversitesi'ndeki Akademik Personelin Rekreatif Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Weiss, O. (2001). Identity Reinforcement In Sport, Revisiting the Symbolic Interactionist Legacy. *International Review for the Sociology of Sport*, 36(4), 393-405.
- Yağmur, Y. & İçigen, E. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Süreci ve Rekreatif Faaliyetlerinin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 27(2), 227-242.
- Yıldırım, A. & Şimşek H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, A. & Ulaş, M. (2016). Kadınların Rekreatif Alanlarda Fiziksel Aktivite Yapma Amaçları ve Karşılaştıkları Sorunlar. *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 27(3), 101-117.
- Yılmaz, C., Aydın, İ. & Pehlivanoglu, K. (2012). *Akademik Personelin Rekreatif Eğilimleri*. I. Rekreatif Araştırmaları Kongresi, 878-888. Antalya